

Handläggare
Rhodin Elise

Datum

Diarienummer

2016-11-28

KTN-2016-0229

Kulturnämnden

Verksamhetsstöd 2017 – Föreningen Fredens Hus på Uppsala slott

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att bevilja årligt verksamhetsstöd om 2 065 tkr (inklusive tidigare beviljade 1 750 tkr) för år 2017 till Föreningen Fredens Hus på Uppsala Slott.

Sammanfattning

Föreningen Fredens Hus på Uppsala Slott beviljades ett verksamhetsstöd om 2 000 tkr för 2016 samt ett garanterat stöd om minst 1 750 tkr för år 2017. Stödet beviljades med möjlighet att ansökan prövas igen inför år 2017 för eventuell ytterligare höjning av stödet. För år 2017 har Fredens Hus lämnat en ny ansökan om 4 500 tkr i verksamhetsstöd samt 100 tkr i produktionsstöd för teaterprojektet "Hjälteskolan". Föreningen Fredens Hus på Uppsala Slott bedriver en stabil pedagogisk verksamhet och föreslås få en uppräknings av det tidigare beviljade stödet på 2 000 tkr med 3,25 procent år 2017, vilket innebär en ökning med 65 tkr. Ansökan om produktionsstöd har muntligen dragits tillbaka, eftersom det krävs ytterligare arbete innan ansökan till huvudfinansiären Statens kulturråd kan lämnas.

Ärendet

Föreningen har 239 medlemmar, hälften kvinnor och hälften män. Under 2015 visades 23 utställningar, 4 egna föreställningar och 754 klass/gruppaktiviteter. Fredens Hus hade 18 466 besökare (2014: 15 329). Totalt nådde man 48 717 personer (2014: 43 175) varav 70 procent under 20 år. Man genomförde aktiviteter med 754 skolklasser och ungdomsgrupper, 17 741 deltagare på 34 skolor i Uppsala och 22 andra städer. I Uppsala län är resultatet 503 klasser och 12 298 elever. Resultatet för *endast Uppsala kommun* är 329 klasser och 8 224 elever.

Fredens Hus är Sveriges första och enda fredsmuseum och har i huvudsak fyra verksamhetsgrenar: pedagogisk verksamhet i och tillsammans med skolan, ungdomsverksamhet i egna lokaler, på skolor och på fritidsgårdar.

Fredens Hus har sedan flytten till större och mer ändamålsenliga lokaler 2011 genomgått ett stort förändringsarbete. Mycket arbete har lagts på att konsolidera verksamheten och hitta former för ett fortsatt utvecklingsarbete. Fredens Hus har erbjudit verksamhet riktad till barn och unga från förskolan till gymnasiet som diskuterar svåra och angelägna frågor som fördomar, rasism, diskriminering, mobbing och våld bland unga människor där målet är att uppnå varaktiga attitydförändringar.

Museets lokalrelaterade driftkostnad ligger på cirka 700 tkr per år. Statens Fastighetsverk har aviserat en successiv hyreshöjning fram till och med 2019 vilket innebär en hyreshöjning om totalt 150 tkr de närmsta två åren. Personalkostnaderna för grundverksamheten enbart i Uppsala uppgår till 1 350 tkr år 2016 - kanslichef 100 procent, pedagog 50 procent, utställningsansvarig 100 procent (under våren) samt 250 tkr för timpersonal. Till detta kommer kostnader för utställningsproduktion, marknadsföring och administration. Den pedagogiska verksamheten bromsades 2016 i brist på medel, istället utökades projektdelen av verksamheten.

Projekt och nätverk finansierade av Statens kulturråd, Allmänna arvsfonden och Postkodlotteriets kulturstiftelse låg 2016 på knappt 3 mkr.

Teaterverksamheten vid Fredens Hus utvecklades under 2015 och friteatergruppen Gigafon startades inom verksamheten under ledning av Stina Oscarsson. En kvartett av föreställningar på temat fred har producerats för skolklasser. Den senaste var ”Vi skulle ha spelat Lysistrate”, och handlar om kvinnor som arbetat för fred men som inte blivit omnämnda i historieböcker. Föreställningen kompletterades med en utställning på samma tema. Under 2016 har teaterverksamheten upphört av olika skäl.

Fredens Hus verksamhet har expanderat oerhört. Flera projekt ligger på nationell nivå och uppdrag från olika kommuner och staten genomförs för närvarande. Ett stort behov av program för att arbeta med nyanlända, rasism, fördomar etc. märks i Sverige och efterfrågan på kompetens och samarbetet med Fredens Hus är stor. Från att handla om pedagogik i skolan har det utvecklats till att också handla om att nå ungdomar på fritiden.

Idag är verksamheten i behov av att hitta en långsiktig organisatorisk stabilitet. Föreningen behöver nu koncentrera sig på att utveckla samarbeten och verksamheten här i kommunen. Den höga självfinansieringen genom projektuppdrag har varit positiv för verksamheten som dragit nytta av detta personal- och kompetensmässigt. Utan den befinner sig nu Fredens Hus i ett svårt läge. Föreningen menar att den skulle behöva 3,6 mkr för att bedriva sin basverksamhet med 4 helårsanställda. Om bidrag på samma nivå som 2016 ges får det till följd att endast 150 procent tjänst möjliggörs, vilket innebär en kraftigt reducerad pedagogisk verksamhet och öppethållande av utställningarna.

Kulturförvaltningens bedömning

Fredens Hus har allt sedan starten 2003 visat stor kapacitet vad gäller att förmedla kunskaper och insikter gällande fredsarbete, konfliktlösning och värnandet av mänskliga fri- och

rättigheter och verksamheten bedöms som en viktig aktör när det gäller Uppsalas profil som fredsstad. Verksamheten på Fredens Hus, både på slottet och ute i skolor och på fritidsgårdar, är mycket viktig idag i en värld där mänskliga och humanistiska värden borde stå i centrum. Föreningen hade långtgående planer på nationella och lokala samarbeten i olika spännande projekt, men nu måste verksamheten göra halt och bygga upp en bättre fungerande organisation med fokus på Uppsala kommun till att börja med. Förvaltningen ser den pedagogiska verksamheten gentemot skolor och fritidsverksamheter som prioriterad när det gäller det stöd kulturnämnden ger.

Det är förvaltningens bedömning att under nuvarande omstöpning av verksamheten bör kulturnämndens stöd räknas upp med 3,25 procent.

Ekonomiska konsekvenser

Stödet tas ur kulturnämndens budget för verksamhetsstöd 2017.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

